

Pozvánka

Česká asociace pro sociální antropologii
a
Česká sociologická společnost
ve spolupráci s
Institutem sociologických studií Fakulty sociálních věd UK

Vás srdečně zvou na

163. GELLNEROVSKÝ SEMINÁŘ

Gellnerovský seminář založen Jiřím Musilem a Petrem Skalníkem v roce 1998

který se bude konat

v pondělí 2. října 2017 od 17:30 hod
na **Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy**
Praha 5, **U Kříže 8**, budova B, místnost 3019

Vystoupí

Jaroslav Šotola
a Mario Rodríguez Polo

**Katedra sociologie, andragogiky a kulturní
antropologie Filozofické fakulty Univerzity
Palackého v Olomouci**

Na téma

**Etnografie sociální mobility.
Etnicita, bariéry, dominance.**

K pozvánce přikládáme abstrakt přednášky a charakteristiku přednášejícího

Zdeněk UHEREK, v.r., Martin HEŘMANSKÝ, v.r., Alena MILTOVÁ, v.r.

Etnografie sociální mobility. Etnicita, bariéry, dominance

Jaroslav Šotola, Mario Rodríguez Polo

Cílem semináře je prezentovat výsledky tříletého terénního výzkumu skupiny kulturních antropologů z Univerzity Palackého v Olomouci, zaměřeného na fenomén historické i současné sociální mobility Romů na východním Slovensku. Empiricky je práce založena na etnografii čtyř slovenských vesnic na Spiši, jejichž romští obyvatelé nenaplňují běžné stereotypy o lidech žijících na okraji společnosti. Dílčí studie dokládají, že pokud jsou alespoň částečně potlačeny sociální bariéry omezující životní dráhy Romů (v případě zkoumaných lokalit se jednalo o potenciál otevřený hlavně migrací), mohou jednotlivé rodiny i celé lokální komunity dosáhnout životní úrovně, která se vyrovná sociálním standardům místních ne-Romů. Zájem o konkrétní podmínky sociální mobility části slovenských Romů vedl ale zároveň ke zjištění, že i když dotyční jedinci plní často po generace požadavky na vzájemné soužití, potýkají se ve svém životě nadále s bariérami a negativním tlakem ne-romské majority. Zvolené téma vertikální mobility tak zároveň umožnilo odhalit a popsat systémové překážky, kterým Romové čelí.

Na základě komparace výsledků dílčích studií autoři formulují obecnější závěry, které mohou vést k celkovému posunu v konceptualizaci Romů jako předmětu výzkumu sociálních věd. Nelze je chápat jako skupinu „radikálně jiných“, „etnickou komunitu“, nebo „nositele romské kultury“. Jejich relativní homogenita je autory chápána jako důsledek dlouhodobých strukturálních tlaků ve společnosti, které jsou namnoze popírány nebo bagatelizovány. Tematizace těchto tlaků je přitom z vědeckého hlediska důležitější než fascinace údajnou romskou jinakostí. Problematika vertikální sociální mobility tak umožňuje odhalit systémovou povahu bariér v podobě mocenské dominance. Dochází tak k obrácení běžné perspektivy, na základě které se hledají kořeny „romského problému“ u etnicky vymezené skupiny samotné.

O autorech:

Jaroslav Šotola působí jako odborný asistent na Katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Filosofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V roce 2006 dokončil doktorské studium na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze v oboru antropologie, se specializací historická antropologie. Od roku 2012 realizuje dlouholetý terénní výzkum zaměřený na analýzu kontextů romské mobility v prostředí východního Slovenska. S kolegou Rodríguezem Polo se zabýval výzkumem neformálních dobrovolnických iniciativ pomáhajících uprchlíkům na „balkánské trase“ a také se společně zaměřují na analýzu podob každodenního rasismu v české společnosti.

Mario Rodríguez Polo působí jako odborný asistent na Katedře sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Filosofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V roce 2013 dokončil doktorské studium na Universidad Complutense v Madridu v oboru indoevropská lingvistika a slovanská filologie. Od roku 2012 se podílel na mnoha výzkumných projektech zaměřených na slovenské romské lokality a jejich infrastrukturu. Mezi jeho další výzkumná témata náleží vztah mezi migrací a aktuálními sociálními hnutími. Společně s kolegou Šotolou realizoval terénní výzkum neformálních dobrovolnických iniciativ pomáhajících uprchlíkům na „balkánské trase“ a také se zaměřují na analýzu podob každodenního rasismu v české společnosti.